

Voorbereiding 22.1: Gods geschenk aan koning Salomo

Schriftgedeelte | Kerntekst

1 Koningen 3 | 1 Koningen 3:12a

Thema

Salomo's wijsheid (droom, gebed en de twee vrouwen)

Exegese

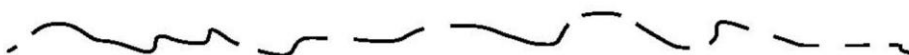
1 Koningen 3

Vers 1-16 Gebed om wijsheid

Vers 1-3 Het hoofdstuk begint met enkele korte mededelingen over de beginperiode van Salomo's regering. Wat opvalt, is dat tot drie keer toe iets wordt gezegd over de godsdienstige praktijken. In vers 1 dat de tempel er nog niet is en in vers 2 dat daarom het volk nog offert op de hoogten. In vers 3 staat dat de koning dat ook doet. Het wordt door de auteur ter verontschuldiging van Salomo aangevoerd. De tabernakel fungeert in die tijd niet meer als centraal heiligdom en de tempel moet nog gebouwd worden.

Vers 4 In Gibeon stond een restant van de tabernakel uit de woestijntijd. De tabernakel was diverse keren verplaatst. Van Silo naar Nob en toen naar Gibeon. Al in de Silo-periode is de ark uit de tabernakel verdwenen. Na lange tijd is die toen door David naar Jeruzalem gebracht (2 Samuel 6). In Gibeon (ca. 15 km ten noorden van Jeruzalem) staat nog wel het oorspronkelijke koperen altaar. Op dat altaar gaat Salomo nu offers brengen. Hij kiest voor deze plaats omdat die ruim genoeg is voor de hoeveelheid offers die hij wil brengen.

Vers 5 Duizend dieren offeren vraagt veel tijd. Tijd die Salomo graag voor de HEERE overheeft. Omdat het laat wordt, of omdat deze offers verspreid over meerdere dagen gebracht worden, overnacht Salomo in Gibeon. 's Nachts verschijnt de HEERE aan hem in een droom. In de offers die Salomo bracht, zag Hij dat Salomo oprecht de HEERE wilde dienen. Het is daarom ook niet 'gevaarlijk' voor God om Salomo voor te stellen dat hij mag begeren wat hij maar wil. In Salomo's hart leeft de liefde voor de HEERE (vers 3) en dat is een liefde die er door Hem Zelf in is gelegd. Behalve liefde voor God, heeft Salomo ook liefde voor het volk. Die liefde blijkt uit het feit dat hij een koning van recht en vrede wil zijn. Maar daar voelt hij zich eigenlijk niet toe in staat. Want daar is wijsheid voor nodig! En nu gaat de HEERE Salomo vragen wat hij nodig heeft. Daaruit blijkt dat de HEERE soms al antwoord geeft voordat wij tot Hem roepen.

Vers 6-9 Wat Salomo begeert, is voortzetting van de hartelijke verhouding zoals die er was tussen de HEERE en zijn vader David. David ontving 'grote goedertierenheid' van de HEERE. Genadegaven die David niet verdiend had, maar waar God Zich toch toe verplichtte die te geven. David mocht die goedertierenheid beantwoorden door te leven in trouw en rechtvaardigheid en oprechtheid van hart. Zo wil Salomo ook koning zijn. En hij beseft dat daarvoor een 'luisterend hart' nodig is. Door te luisteren krijg je inzicht. Met een goed inzicht kan ook recht gesproken worden. Het gaat om luisteren naar twee kanten. Allereerst naar wat God zegt in Zijn wetten en inzettingen. Vervolgens naar allerlei rechtsvragen waarmee de mensen naar hem toe zullen komen.

Vers 10-12 Dit verzoek van Salomo behaagt de HEERE. Hij geeft hem daarom in overvloedige mate waar Salomo om vroeg. Het zal een wijsheid zijn die de wijsheid van alle andere wijze mensen zal overtreffen.

Vers 13 Behalve wijsheid zal God Salomo ook rijkdom en eer geven, zijn leven lang. De HEERE belooft hem dit zonder voorwaarden.

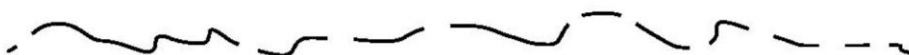
Vers 14 Met voorwaarde, namelijk die van blijvende gehoorzaamheid aan Gods geboden, belooft de HEERE Salomo ook een lang leven.

Vers 15 De volgende morgen reist Salomo weer terug naar Jeruzalem. Daar gaat hij weer offers brengen. Nu op het altaar dat bij de ark van het verbond staat. Met name worden nu ook de dankoffers genoemd. Dankoffers werden niet helemaal verbrand. Een deel mocht worden gegeten. Daarmee houdt Salomo nu een feestmaaltijd.

Vers 16-28 Een wijze rechtspraak

Vers 16-21 De geschiedenis die hier volgt, vormt het bewijs van de aan Salomo geschonken wijsheid. Twee vrouwen komen met hun geschil bij Salomo. Voor een rechtszaak mag iedereen bij de koning komen. Waarschijnlijk waren de twee vrouwen waardinnen, logementhoudsters. In het oude oosten waren herbergen vaak ook bordelen. Deze vrouwen boden ook hun diensten aan achter de slaapkamerdeur. Het gevolg voor beide vrouwen is dat ze zwanger raakten en een kind op de wereld brachten. Een kind sterft, maar wordt verwisseld, wat natuurlijk door de dader ontkend wordt. De vraag waar het om draait, is duidelijk: van wie is nu het levende kind?

Vers 22-23 Terwijl ze voor de koning staan, raken de beide vrouwen weer in een emotionele woordenstrijd verwickeld. Salomo luistert aandachtig.

Vers 24-27 In zijn oordeel weet Salomo de vrouwen te bewegen tot het uiten van verschillende gevoelens. Eerst bespeurde Salomo bij beide vrouwen de begeerte voor het levende kind. Nu blijkt maar een van beiden er gevoel voor te hebben dat het kind levend blijft. Terwijl het zwaard gereed is om het kind in tweeën te delen, voelt de echte moeder als het ware dat zwaard al in haar eigen lichaam boren. Dat kan ze niet verdragen. 'Geef dan mijn zoon maar aan haar!' Zo weet Salomo het moederhart van de echte moeder tot spreken te brengen.

Vers 28 Salomo weet Gods heilig recht zelfs te laten gelden voor mensen die zelf bewust in de zonde leven. Het leidt tot ontzag bij de mensen in heel Israël. Salomo verwijst hier naar de Heere Jezus. Hem is alle wijsheid geschonken. Hij is de Wijsheid. Op de dag van Zijn wederkomst zal Hij nog scherper en fijnzinniger oordelen dan Salomo. Feilloos zelfs, want Hij ziet ons hart. Daarom zullen alle mensen voor Hem buigen. En Zijn oordeel aanvaarden. Gewillig of gedwongen. Met blijdschap of met grote schrik.

Geloofsleer

- NGB art. 1 De Heere geeft wijsheid
- NGB art. 7 Hoe God Zich openbaart

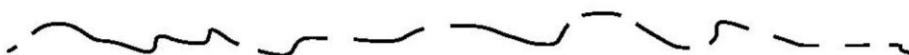
Gebedspunten

- Dank de Heere voor de kerk als een plaats waar je als gemeente kunt samenkomen.
- Dank Hem voor de gemeente, bid voor iedereen die een taak in de kerk heeft.
- Vraag de Heere of Hij je net zo wil maken als Salomo: dat je de Heere liefhebt en dat Hij de eerste plaats heeft in je leven.
- Bid om een wijs hart en een hart dat luistert naar de Heere en Zijn Woord.

Psalm- en liedlijst

Maak een keuze uit de volgende psalmen en liederen:

Psalm 29:1	Aardse machten, looft den HEER;
Psalm 72:1	Geef, HEER, den Koning Uwe rechten,
Psalm 72:8	Zo moet de Koning eeuwig leven!
Psalm 72:10	Dan zal, na zoveel gunstbewijzen,
Psalm 116:1	God heb ik lief; want die getrouwe HEER
Psalm 116:11	Ik zal met vreugd in 't huis des HEEREN gaan,
Psalm 119:53	Uw woord is mij een lamp voor mijnen voet,
Psalm 125:1	Hij zal noch wank'len, noch bezwijken, Looft de Heere alle gij volken

Introductie op de vertelling

- Lang geleden vroeg Pilatus, toen hij de Heere Jezus moest berechten, zichzelf af: 'Wat is wijsheid?' Kun je voorbeelden bedenken van wat wijsheid is? Bespreek een paar voorbeelden en kom er na de vertelling op terug. Zijn de genoemde voorbeelden voorbeelden van echte wijsheid?
- Tegeltjeswijsheden. Je kent ze wel: witte tegeltjes met een spreuk in Delftsblauwe letters. Een grappige spreuk of een oude wijsheid, zoals: Wie het kleine niet eert, is het grote niet waard. Is dit echte wijsheid of is er nog meer en betere wijsheid te vinden? (tip: ter illustratie zo'n tegeltje meenemen)

